

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Ректор університету

Максим Луцький

М. Луцький 2022 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

«ОБДАРОВАНА ОСОБИСТІСТЬ»

СМЯ НАУ ПОО 16(01)-01-2022

КИЇВ

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
		стор. 2 з 16	

УЗГОДЖЕННЯ:

(Ф-03.02-31)

	Підпис	Ініціал, прізвище	Посада	Дата
Розробник		Т. Петровська	Директор Центру допрофесійної підготовки та обдарованої учнівської молоді Навчально-наукового інституту розвитку освіти	24.01.2022
Узгоджено		Г. Лазарева	Директор Навчально-наукового інституту розвитку освіти	24.01.2022
Узгоджено		А. Полухін	Проректор з навчальної роботи	25.01.2022

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Врахований примірник

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 3 з 16			

ЗМІСТ

	Стор.
1. Концептуальні положення	4
2. Нормативно-правова база створення Програми.....	5
3. Мета та завдання Програми.....	5
4. Джерела фінансування, строки виконання Програми.....	6
5. Шляхи реалізації Програми.....	7
6. Принципи організаційної роботи з обдарованою молоддю.....	7
7. Напрями роботи з обдарованою учнівською молоддю.....	8
8. Етапи виконання Програми.....	9
9. Очікувані результати.....	11
10. Координація та контроль за ходом виконання Програми.....	11
11. Список рекомендованої літератури.....	12

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
		стор. 4 з 16	

1. Концептуальні положення

Становлення української державності, інтеграція в Європейське і світове товариство, побудова громадянського суспільства, перехід до ринкової економіки, зростання міграції населення, у тому числі молоді, передбачають орієнтацію на особистість, яка здатна до самоосвіти і саморозвитку, вміє застосовувати здобуті знання, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне удосконалити власне життя і державу.

Актуальним завданням модернізації сучасної системи освіти України є підвищення рівня якості середньої та вищої освіти. У сучасному світі важливо, щоб освіта давала дітям нові життєві стратегії та компетентність, сприяла мобільності їх соціальної поведінки тому, що саме це дозволяє особистостям долати кризові ситуації та обирати свій шлях у майбутньому.

Досвід та успіхи розвинених країн світу у галузі науки, виробництва, нових технологій свідчать про необхідність радикальної перебудови системи навчання у напрямку створення умов для обдарованої особистості вільно проявляти свої здібності, розвиватися відповідно до своїх уподобань.

За умови реформування системи середньої та вищої освіти, вагомої ролі самодостатньої особистості в суспільстві не втрачають актуальності проблеми обдарованості, творчості, інтелекту, що поступово переростають у послідовну державну політику, спрямовану на пошук, навчання, виховання і розвиток обдарованих дітей та молоді, на адекватне стимулювання творчої праці серед фахівців, на захист таланту. Перспективним шляхом їх розв'язання є організація такого педагогічного процесу на базі закладу вищої освіти, який застосовує сучасні методики та методи пошуку та відбору обдарованих та здібних учнів із регіонів України і створює сприятливі умови для розвитку їх природно творчого потенціалу.

Програма «Обдарована особистість» створена на базі Навчально-наукового інституту розвитку освіти НАУ (надалі – Інститут) і спрямована на забезпечення формування інтелектуального потенціалу молоді шляхом створення оптимальних умов для виявлення обдарованої молоді та надання їй підтримки в розвитку творчого потенціалу, самореалізації особистості в сучасному суспільстві, постійного самовдосконалення.

Програма передбачає систему роботи із здібними та обдарованими учнями навчальних закладів освіти, позашкільних навчальних закладів, центрів та орієнтована на комплекс психологічних, педагогічних, організаційних і науково-практичних заходів у системі вищої освіти.

Основним документом, що визначає, регламентує і закладає основу для пошуку, навчання і виховання творчої особистості у Національному авіаційному університеті (надалі – Університет) є Програма «Обдарована особистість» (надалі – Програма).

Талановитими, здібними і обдарованими необхідно вважати абітурієнтів та учнівську молодь, які в силу видатних здібностей демонструють високі показники та унікальність у вивченні основ наук; які мають загальну багатопланову обдарованість та талановитість.

Програма є основою для проведення з обдарованою молоддю конкурсів, заходів, навчально-наукових учнівських шкіл тощо, залучення обдарованої учнівської молоді до студентських науково-практичних заходів на базі Університету.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 5 з 16			

2. Нормативно-правова база створення Програми

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон України «Про вищу освіту». Редакція від 25.07.2018. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон України «Про позашкільну освіту». Редакція від 28.09.2017. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.
4. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації». Редакція від 01.01.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/281-14>.
5. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI ст.).
6. Положення про малу академію наук України / наказ МОН України № 90 від 09.02.2006. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/pozashk_osv/2756/.
7. Указ Президента України «Про гранти Президента України для обдарованої молоді» від 02.08.2000 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/945/2000>.
8. Указ Президента України «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді» від 30.09.2010. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/927/2010>.
9. Указ Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» від 30.09.2010. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/926/2010>.

3. Мета та завдання Програми

3.1. Зміст програми полягає у наданні системної підтримки талановитим дітям; формуванні системи виявлення, навчання, виховання обдарованої молоді, створенні умов для самореалізації та розширення їх соціально-правових гарантій; забезпеченні розвитку особистості абітурієнта, який має високий рівень здібностей в одній чи кількох сферах науки з урахуванням індивідуальних особливостей; підтримки обдарованої учнівської молоді шляхом створення умов та сучасного освітнього середовища для творчого та інтелектуального розвитку.

3.2. Мета програми:

3.2.1. Створення сучасного освітнього середовища, в якому б особистість змогла максимально розкрити свої таланти та здібності.

3.2.2. Створення умов для гармонійного розвитку особистості, реалізації особистісних нахилів, вияву таланту.

3.2.3. Створення та запровадження системи роботи на базі Університету з обдарованою й здібною учнівською молоддю та забезпечення її ефективного функціонування.

3.2.4. Пошук, відбір, розвиток і підтримка творчих, здібних, талановитих та обдарованих дітей та молоді.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 6 з 16			

3.2.5. Стимулювання розвитку творчого потенціалу дітей та молоді.

3.2.6. Залучення їх до систематичної науково-дослідної діяльності в різних галузях науки і техніки.

3.2.7. Задоволення освітніх потреб обдарованої молоді шляхом залучення до роботи в наукових студіях, гуртках, школах на базі Університету, наукових центрів, установ тощо.

3.2.8. Відпрацювання, розробка, налагодження, впровадження ефективних науково-методичних засобів, методів та технологій пошуку, навчання, виховання і самовдосконалення обдарованих учнів.

3.2.9. Впровадження нових технологій навчання.

3.2.10. Виховання активної, самостійної, ініціативної особистості, здатної жити та розвиватися в світі, що постійно змінюється.

3.2.11. Оптимістичний прогноз розвитку особистості.

3.2.12. Формування продукту наукової та творчої діяльності.

3.3. Завдання програми:

3.3.1. Реалізація державної політики щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих і талановитих дітей та молоді.

3.3.2. Задоволення потреб системи вищої освіти у становленні й розвитку творчих, талановитих, обдарованих учнів та абітурієнтів.

3.3.3. Підвищення рівня науково-методичного забезпечення роботи із здібними, обдарованими й талановитими учнями.

3.3.4. Оновлення змісту та форм роботи щодо створення особистісно орієнтованої системи роботи з обдарованими дітьми та молоддю.

3.3.5. Забезпечення можливості постійного самовдосконалення особистості, формування її інтелектуального потенціалу.

3.3.6. Визначення особливостей педагогічних умов, що ефективно сприятимуть розвитку обдарованих учнів та шляхів взаємодії науково-педагогічних працівників, вчителів, учнів, абітурієнтів та батьків.

3.3.7. Залучення обдарованої молоді до здобуття позашкільної освіти на базі Університету з метою задоволення потреби у професійному самовизначенні та творчій самореалізації.

3.3.8. Підвищення ефективності діяльності закладів освіти для обдарованих дітей через їх профілізацію та залучення школярів до участі в профорієнтаційних заходах Університету, спрямованих на виявлення і підтримку обдарованої молоді.

3.3.9. Підвищення рейтингу вступників до Університету на основі повної загальної середньої освіти, освітнього ступеня молодшого спеціаліста.

3.3.10. Стимулювання творчого самовдосконалення дітей та учнівської молоді, підтримка обдарованих учнів, піднесення статусу обдарованої молоді та її наставників.

4. Джерела фінансування, строки виконання Програми

4.1. Програма розрахована на п'ять років.

4.2. Фінансово-економічне та матеріальне забезпечення здійснюється

4.2.1. У межах асигнувань, передбачених у бюджеті Університету з конкретизацією коштів на виконання Програми.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 7 з 16			

- 4.2.2. Із залученням позабюджетних надходжень за надання платних освітніх послуг.
- 4.2.3. Із залученням міжнародних та вітчизняних благодійних фондів.
- 4.2.4. Із залученням спонсорських внесків.
- 4.2.5. За рахунок коштів районного бюджету, бюджетів галузей освіти, культури, участі у грантових проектах.

Обсяги фінансування є орієнтовними і уточнюються щороку, виходячи з конкретних завдань Програми та реальних можливостей бюджету.

5. Шляхи реалізації Програми

- 5.1. Пошук та відбір обдарованих учнів та молоді.
- 5.2. Забезпечення умов для їхнього розвитку шляхом створення сучасного освітнього середовища для проведення запланованих заходів.
- 5.3. Розширення співпраці з позашкільними навчальними закладами територіальних Малих академій наук учнівської молоді.
- 5.4. Залучення науково-педагогічних працівників Університету до керівництва науковими роботами Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України.
- 5.5. Вирішення питань щодо матеріально-технічного та фінансового забезпечення роботи з обдарованою і талановитою учнівською молоддю.
- 5.6. Розробка системи патронажних заходів психологічної служби з діагностування та корекційної роботи з обдарованою молоддю.
- 5.7. Створення на базі Інституту об'єднання обдарованої учнівської молоді з метою координації, організаційного та науково-методичного забезпечення роботи з обдарованою учнівською молоддю, підвищення рейтингу вступників до Університету.
- 5.8. Запровадження системи заохочень та підтримки переможців II етапу Всеукраїнських олімпіад НАУ, учнів-членів Малої академії наук України, зокрема шляхом заснування відповідних премій та стипендій із залученням спонсорів, меценатів, інвесторів.
- 5.9. Забезпечення широкого висвітлення у засобах масової інформації, у соціальних мережах заходів щодо розвитку і функціонування проєкту «Обдарована особистість» системи виявлення та підтримки талановитих і обдарованих дітей та учнівської молоді, створення сприятливих умов для їх творчої самореалізації.

6. Принципи організаційної роботи з обдарованою молоддю

- Завершеності або орієнтації на вищі кінцеві результати.
- Безперервної та невідкладної передачі знань.
- Співпраці та взаємодопомоги.
- Єдності поваги і вимогливості до особистості учня.
- Різноманітності й різнорівневості завдань, навчання за здібностями.
- Природовідповідності – урахування вікових, індивідуальних особливостей дитини.
- Об'єктивності і науковості інформації, що використовується.
- Свободи вибору особистості.
- Гуманізму.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 8 з 16			

7. Напрями роботи з обдарованою учнівською молоддю

7.1. Навчально-пізнавальний

7.1.1. Реалізація освітніх та профорієнтаційних проєктів: «Пробне ЗНО», «Всеукраїнські учнівські олімпіади НАУ», «Літня школа НАУ», Освітній марафон «Навчання і розвиток» серед студентів закладів вищої освіти I–II рівнів акредитації, учнів закладів професійно-технічної освіти, учнів закладів загальної середньої освіти.

7.1.2. Організація роботи об'єднання обдарованої учнівської молоді.

7.1.3. Підтримка наукової діяльності учнівської молоді членами Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених НАУ, надання учням організаційної та інформаційної допомоги органами студентського самоврядування.

7.1.4. Проведення консультацій та рецензування науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України науковцями навчально-наукових інститутів, факультетів; навчально-наукових, науково-дослідних, науково-виробничих та науково-методичних центрів Університету.

7.1.5. Сприяння в отриманні учнями наукової інформації для виконання науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України у Науково-технічній бібліотеці Університету.

7.1.6. Проведення учнівських досліджень для виконання науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України на базі науково-дослідних лабораторій Університету.

7.1.7. Організація днів відкритих дверей, майстер-класів, наукових лекцій, уроків профорієнтації, екскурсій, наукових лекцій, конференцій, лекторіїв, наукових шкіл, днів НАУки тощо.

7.1.8. Сприяння участі старшокласників України у науково-практичних заходах й інтелектуальних змаганнях Університету.

7.2. Науково-методичний

7.2.1. Укладання Угод про співробітництво із закладами середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти

7.2.2. Налагодження зв'язків із міжнародними організаціями та установами, роботу яких спрямовано на пошук, навчання і розвиток обдарованих дітей та молоді.

7.2.3. Сприяння участі науково-педагогічних працівників Університету у Всеукраїнських науково-практичних конференціях на базі Університету.

7.3. Культурно-освітній

7.3.1. Залучення старшокласників України до освітньо-культурних профорієнтаційних заходів для старшокласників на базі Інституту та студентських культурно-масових заходів Університету.

7.4. Соціальний

7.4.1. Створення оптимальних умов у всіх сферах діяльності, що стосуються розвитку природних здібностей молоді.

7.4.2. Забезпечення підтримки творчо обдарованих дітей та молоді, посилення громадської уваги до їх діяльності.

7.4.3. Започаткування традиції підтримки юних науковців.

7.4.4. Висвітлення в засобах масової інформації здобутків та досягнень обдарованих дітей та молоді.

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 9 з 16			

7.4.5. Тиражування афіш, буклетів, газет, присвячених роботі з обдарованою молоддю.

7.4.6. Підготовка відео-презентацій про творчість, досягнення, дебюти та виставки юних науковців.

7.4.7. Сприяння участі обдарованої учнівської молоді у всеукраїнських та міжнародних фестивалях, конкурсах, змаганнях тощо.

8. Етапи виконання Програми

8.1. Термін реалізації Програми: січень 2022 рік – грудень 2027 рік

8.2. Програму планується виконати у три етапи: I (підготовчий); II (основний); III (аналітичний).

8.2.1. **I (підготовчий) етап:** січень 2022 рік – серпень 2022 рік

На першому етапі передбачається:

- розробка основних напрямів підтримки і роботи з обдарованою молоддю, узагальнення, поширення кращого досвіду педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників;

- формування науково-методичної бази для роботи з обдарованою молоддю;

- ознайомлення науково-педагогічного колективу Університету з програмою «Обдарована особистість»;

- започаткування роботи Об'єднання обдарованої учнівської молоді;

- налагодження зв'язків з міжнародними організаціями та установами, благодійними фондами, робота яких спрямована на виявлення, навчання, розвиток і підтримку обдарованої молоді;

- укладання двосторонніх угод про співпрацю закладів загальної середньої освіти для обдарованих дітей з Університетом;

- створення бази психологічних методик з виявлення та супроводу обдарованої молоді;

- створення інформаційно-аналітичної бази даних «Учнівська обдарованість НАУ» з різних напрямів діяльності;

- розробка плану заходів із удосконалення роботи з обдарованою молоддю;

- розробка системи патронажних заходів психологічної служби з діагностування та корекційної роботи з обдарованою молоддю;

- висвітлення у засобах масової інформації та інтернет-мережах досягнень обдарованої молоді в різних сферах діяльності.

8.2.2. **II (основний) етап:** вересень 2022 рік – серпень 2025 рік

На другому етапі передбачається:

- організація і проведення наукових конференцій, семінарів, засідань та круглих столів із проблем виявлення і підтримки обдарованої молоді;

- організація відкритого захисту авторських проєктів науково-педагогічних працівників з організації роботи із обдарованою молоддю;

- створення сучасного освітнього середовища для проведення всеукраїнських олімпіад, конкурсів, конкурсів-захистів, турнірів, фестивалів тощо;

- сприяння участі обдарованої учнівської молоді України у міжнародних заходах на

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
		стор. 10 з 16	

базі Університету;

- охоплення обдарованої учнівської молоді навчальною, науково-дослідницькою діяльністю шляхом проведення серед студентів закладів вищої освіти I–II рівнів акредитації, учнів закладів професійно-технічної освіти, учнів закладів загальної середньої освіти заходів: «Пробне ЗНО», «Всеукраїнські учнівські олімпіади НАУ», «Літня школа НАУ», Освітній марафон «Навчання і розвиток» тощо;

- організація роботи з виявлення професійних нахилів обдарованих абітурієнтів;

- проведення консультацій та рецензування науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України в таких відділеннях як: «Фізика та астрономія», «Технічні науки», «Комп'ютерні науки», «Хімія та біологія», «Літературознавство, фольклористика та мистецтвознавство», «Мовознавство», «Екологія та аграрні науки», «Економіка», «Математика», «Науки про Землю», «Історія», «Філософія та суспільствознавство»;

- організація учнівських досліджень для виконання науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України на базі науково-дослідних лабораторій Університету;

- обговорення змісту та методик роботи з обдарованою молоддю і визначення подальших перспектив на Науково-методично-редакційній раді Інституту;

- проведення моніторингових досліджень результатів роботи з обдарованою молоддю;

- сприяння участі обдарованої учнівської молоді у освітньо-культурних профорієнтаційних заходах для старшокласників: «НАУ збирає друзів», «Шлях до зірок» тощо;

- здійснення інформаційної та пізнавальної діяльності з залученням обдарованої учнівської молоді на базі Науково-технічної бібліотеки Університету, а саме: зустрічі з науковцями, діячами літератури та мистецтв, читальні конференції, літературно-тематичні вечори, усні журнали, бібліографічні огляди;

- сприяння залученню обдарованої учнівської молоді до участі у міжнародних заходах на базі Університету, науково-практичних заходах та інтелектуальних змаганнях Університету;

- висвітлення у засобах масової інформації та інтернет-мережах досягнень обдарованої молоді в різних сферах діяльності.

8.2.3. III (аналітичний) етап: вересень 2025 рік – грудень 2027 рік

На третьому етапі передбачається:

- узагальнення та популяризація кращого досвіду педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників і тренерів-викладачів;

- участь у наукових конференціях, семінарах, засіданнях за круглим столом з проблем виявлення і підтримки обдарованої молоді;

- проведення моніторингу роботи з виконання Програми;

- підготовка і видання аналітичних матеріалів за підсумками роботи з обдарованою молоддю;

- підготовка і видання науково-методичної, навчальної літератури з питань роботи з обдарованою молоддю;

- визначення нових напрямків діяльності щодо роботи з обдарованою молоддю.

9. Очікувані результати

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 11 з 16			

9.1. Виконання Програми забезпечить

9.1.1. Створення сучасного освітнього середовища в Університеті для інтелектуального розвитку і творчої самореалізації учнівської молоді.

9.1.2. Залучення широкого загалу талановитих дітей та молоді на навчання в Університеті.

9.1.3. Підвищення в абітурієнтів інтересу до знань, наукового пошуку, дослідницької діяльності.

9.1.4. Збільшення кількості призерів Всеукраїнських олімпіад НАУ, всеукраїнських конкурсів, інтелектуальних змагань та інших освітніх і профорієнтаційних проєктів Університету.

9.1.5. Стимулювання співпраці закладів загальної середньої освіти, закладів позашкільної освіти із Університетом.

9.1.6. Підвищення рівня професійної компетентності науково-педагогічних працівників у визначенні інноваційних технологій навчання.

9.1.7. Підвищення рівня науково-методичного та інформаційного забезпечення педагогічних працівників, які проводять роботу з обдарованою молоддю.

9.1.8. Поширення передового досвіду використання нових педагогічних та інформаційних технологій для забезпечення якісної освіти обдарованої молоді.

9.1.9. Розроблення дієвого механізму стимулювання обдарованих учнів, науково-педагогічних працівників, які проводять ефективну роботу з такою молоддю.

9.1.10. Консолідація зусиль закладів вищої освіти, навчальних закладів, центрів, державних установ та організацій, міжнародних та вітчизняних благодійних фондів та організацій у роботі з обдарованою учнівською молоддю щодо удосконалення системи пошуку, відбору, підтримки здібних, талановитих та обдарованих дітей.

9.1.11. Створення інформаційно-аналітичної бази даних «Учнівська обдарованість НАУ».

9.1.12. Проведення учнівських досліджень в науково-дослідних лабораторіях Університету, Науково-технічній бібліотеці Університету, навчально-наукових інститутах, факультетах та інших підрозділах.

9.1.13. Участь талановитої молоді у всеукраїнських та міжнародних фестивалях, змаганнях, конкурсах тощо.

9.1.14. Підвищення іміджу Університету.

10. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Контроль за виконанням Програми здійснюється Комісією з якості ІРО. Основними формами контролю за реалізацією заходів та досягнень показників Програми будуть:

- накази, розпорядження ректора Університету, розпорядження директора Інституту про встановлення контролю за реалізацією Програми;
- звітність про хід виконання Програми;
- залучення засобів масової інформації до висвітлення питань щодо реалізації Програми;
- обговорення стану та проблем реалізації Програми на засіданні Науково-методичної

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 12 з 16			

ради Університету.

11. Список рекомендованої літератури

1. Аніскіна Н. Педагогічна підтримка обдарованості / Н. Аніскіна. – К.: Шк. світ, 2005. – 128 с.
2. Антонова О.Є. Обдарованість: досвід історичного і порівняльного аналізу: монографія / О.Є. Антонова. – Житомир : ЖДУ, 2005. – 456 с.
3. Антонова О.Є. Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів / О.Є. Антонова. – Житомир : Вид-во ЖДУ імені І. Франка, 2007. – 471 с.
4. Белавина, О.В. Одаренные дети: проблемы диагностики и адаптации / О.В. Белавина // Психологический журнал. – 2010. – № 1. – С. 41–54.
5. Бех І.Д. Формувати у дитини почуття цінності іншої людини / І.Д. Бех // Педагогіка толерантності. – 2001. – № 2 (16). – С. 17.
6. Богоявленская Д.Б. Одаренность: понятие, виды, метод идентификации / Д.Б. Богоявленская // ALMA MATER : Вестник высшей школы. – 2010. – № 7. – С. 40–45.
7. Болух О. Робота з обдарованими дітьми / О.О. Болух // Завучу. Усе для роботи : наук.-метод. журнал. – 2014. – № 17/18. – С. 23–26.
8. Васильченко Л.І. Психолого-педагогічні особливості обдарованих дітей / Л.І. Васильченко // Педагогіка і психологія / Вісник АПН України /. – 2007. – № 4. – С. 32–39.
9. Водяха С.А. Проблемы диагностики и развития интеллектуально одаренных школьников / С.А. Водяха, Ю.Е. Аванова // Журнал практического психолога. – 2008. – № 2. – С. 23–33.
10. Волощук І. Фактологічна підготовка до роботи з обдарованими й талановитими школярами / І. Волощук, В. Шепотько // Рідна школа. – 2006. – № 9. – С. 73–75.
11. Воронова Е. Обдарованість: діагностика та система роботи зі здібними дітьми / Е. Воронова // Психолог. – 2006. – № 25–28. – С. 5–25.
12. Гільбух Ю.З. Розумово обдарована дитина. / Ю.З. Гільбух. - К., 1993. – 77 с.
13. Грицюк Т. Підтримка обдарованості школярів / Т. Грицюк // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2010. – № 4. – С. 68–69.
14. Грищук Ю.В. Підтримка обдарованої учнівської молоді: нормативно-правовий та соціально-педагогічний аспекти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://oaji.net/articles/2016/2923-1458638728.pdf>.
15. Дмітрієва О.А. Сучасні підходи до вивчення феномену обдарованості / О.А. Дмітрієва // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2010. – № 1. – С. 7–10.
16. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / за ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики. – Житомир : Вид-во Рута, 2006. – 320 с. – С. 170.
17. Здібності. Обдарованість. Таланти: система роботи з обдарованими дітьми / упор. М. Голубенко. – К. : Шкільний світ, 2009. – 128 с.
18. Інтелектуальні здібності дитини / С. Максименко (упор.). – К. : Мікрос-СВС, 2003. – 96с.
19. Клименко В.В., Кочерга О.В. Перші кроки у творчість: Що таке людина? Чим робляться відкриття? Як відображається невідчутне? Як відображається неіснуюче? Як виміряти творчі здібності? Тести таланту / Київський міжрегіональний ін-т удосконалення

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 13 з 16			

вчителів ім. Бориса Грінченка. – К., 1999. – 95 с.

20. Ковальчук О. Організація роботи з обдарованими дітьми / О. Ковальчук // Завуч. Шкільний світ. – 2009. – № 23 – 24. – С. 30–40.

21. Козлова Г.А. Інноваційний проект «Обдарована дитина» (м. Дебальцево). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe.

22. Концепція регіональної стратегії підтримки та розвитку дитячої обдарованості на період до 2020 року (м. Донецьк). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uchni.com.ua/geografiya/13524/index.html>.

23. Концепція роботи з обдарованими дітьми у гімназії № 48 (м. Київ). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sg48.kiev.ua/index.php/robota-z-obdarovanymy-ditmy/kontseptsii/>.

24. Корнеєва О. Робота з обдарованими та здібними учнями / О. Корнеєва // Психолог. Шкільний світ. – 2009. – № 45. – С. 13–16.

25. Кочерга О. Підтримуємо обдарованість : круглий стіл / О. Кочерга // Психолог. Шкільний світ. – 2010. – № 3. – С. 21–23.

26. Крутій М. Обдаровані діти / М. Крутій // Директор школи. Шкільний світ. – 2008. – № 47. – С. 20–25.

27. Кузьменко В. Виявлення обдарованості дошкільника: змістові та організаційні особливості / В. Кузьменко // Обдарована дитина. – 2009. – № 1. – С. 10–15.

28. Кульчицька О.І. Діагностика рівня розвитку творчих здібностей / О.І. Кульчицька // Обдарована дитина. – 2007. – № 1. – С. 42–44.

29. Кульчицька О.І. Обдарованість: природа і суть / О.І. Кульчицька // Обдарована дитина. – 2007. – № 1. – С. 17–24.

30. Кульчицька О.І. Соціальне середовище у розвитку обдарованості / О.І. Кульчицька // Обдарована дитина. – 2007. – № 1. – С. 25–31.

31. Лаптева О.Б. Технологія управління системою роботи з обдарованими дітьми / О.Б. Лаптева // Завуч. Усе для роботи. – 2010. – № 10. – С. 2–12.

32. Михайлик Л. В. Формування освітнього середовища для розвитку обдарованої дитини / Л.В. Михайлик // Обдарована дитина. – 2010. – № 4. – С. 7–11.

33. Міська Програма роботи з обдарованою молоддю на 2017–2018 роки (м. Корюківка). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://koryukivka-rada.gov.ua/wp-content/uploads/2018/01/obdarovana-molod.pdf>.

34. Музика О.Л. Ціннісна свідомість і розвиток обдарованості. – К: ТОВ «Міжнар. фін. Агенція», 1997. – 24 с.

35. Національна стратегія розвитку освіти в Україні до 2021 року (Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013).

36. Обдарована молодь України: оцінка сучасного стану та поширення перспективного досвіду роботи з обдарованою молоддю в регіонах України / за ред. С.О. Терепищого. – К. : ВМГО «Союз обдарованої молоді», 2008. – 156 с.

37. Педагогічні умови соціалізації обдарованих учнів у навчально-виховному середовищі загальноосвітнього навчального закладу: Автореф. дис... канд. пед. наук : 13.00.05 [Електронний ресурс] / Н.М. Завгородня; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – К., 2006. – 20 с.

38. Полєшко Р.А., Щорс В.В. Упровадження інноваційних методів роботи з

	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
		стор. 14 з 16	

обдарованою молоддю як засіб формування інтелектуального потенціалу людини / Р.А. Полешко, В.В. Щорс // Управління школою. – 2012. – № 7/8/9. – С. 89 – 95.

39. Програма «Обдарована дитина» на 2016-2020 роки (Львівська обл.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://skomorokhy.jimdo.com/>.

40. Програма пошуку, розвитку і підтримки обдарованих дітей «Обдарована дитина». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://padiun.net/kompleksni-programi/poshuku-rozvitku-i-pidtrimki-obdarovanih-ditej-obdarovana-ditina>.

41. Прокопів Л.М. Навчально-виховна робота з обдарованою молоддю у вищих педагогічних закладах України (друга пол. XX ст.) – Івано-Франківськ : Плай, 2005. – 255 с.

42. Про схвалення Концепції Державної програми роботи з обдарованою молоддю на 2006-2010 роки. Розпорядження КМУ N 202-р від 12.04.06 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/legislation/other/2519/>.

43. Психологічні основи ідентифікації технічної обдарованості в юнацькому віці: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 [Електронний ресурс] / О.В. Зазимко; Ін-т психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – К., 2003. – 23 с.

44. Рижанова А.О. Соціальне виховання як питання національної та глобальної безпеки в умовах інформаційного суспільства / А.О. Рижанова // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. – К., 2006. – С. 16– 22.

45. Соцька М.В. Система психолого-педагогічного супроводу здібних і обдарованих учнів у загальноосвітньому навчальному закладі / М.В. Соцька // Обдарована дитина. – 2010. – № 3. – С. 39–45.

46. Теслюк В.М. Технології соціально-педагогічної діяльності: навч. посіб. / В.М. Теслюк. – К. : НАУ, 2008. – 432 с.

47. Туріщева Л.В. Особливості роботи з обдарованими дітьми / Л.В. Туріщева // Початкове навчання та виховання. – 2010. – № 1. – С. 20–1–20–8. – Вкладка. Методичний банк., 52-й внесок.

48. Умови розвитку обдарованої молоді у вищих навчальних закладах // Креативна педагогіка. Наук. метод. зб. / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – Вінниця, 2010. – Вип. 2. – С. 24-30. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/8350/1.pdf>.

49. Циганкова Е. Обдарованість як проблема // Психопрофілактика. – К. : Редакції загально педагогічних газет, 2003. – 112 с. – С. 54–65.

50. Чепур О.С. Роль психолога та педагога в роботі з обдарованими дітьми / О.С. Чепур // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2010. – № 6. – С. 12–15.

51. Щорс В.В. Гуманістичні засади роботи з обдарованими дітьми в сучасному освітньому закладі / В.В. Щорс. // Управління школою. – 2013. – № 1–3. – С. 48–95.

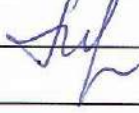
52. Щорс В.В. Розвиток обдарованої дитини. / В.В. Щорс. // Позашкільна освіта. – 2012. – № 11 (23). – С. 7–14.

53. Щорс В.В. Тренінг підвищення психологічної культури творчо орієнтованих дітей. / В.В. Щорс. // Практична психологія та соціальна педагогіка. – 2012. – № 12. – С. 51–62.

54. Янковчук М.М. Психологічна організація індивідуальної освіти та виховання обдарованих дітей / М.М. Янковчук // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 4. – С. 68–71.

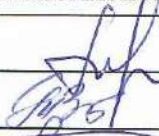
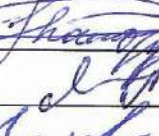
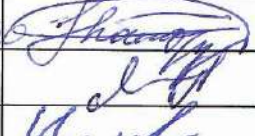
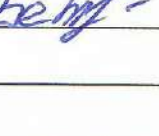
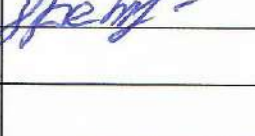
	Система менеджменту якості ПРОГРАМА «Обдарована особистість»	Шифр документа	СМЯ НАУ 16-06-2022
стор. 15 з 16			

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	Управління техніч. безпеки	02.02.22	Петровська М.В.		
2	Дирекція	02.02.22	Назарова Т.Ф.		

(Ф 03.02-02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я та по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки
1.	Назарова Т.Ф.		02.02.22	
2.	Петровська М.В.		02.02.22	
3.	Піанітовська-Вихованська		02.02.22	
4.	Тимофеева Т.Ф.		02.02.22	
5.	Третьякова А.С.		02.02.22	
6.	Семенич-Волар Т.В.			
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				

Директор Інституту

Dr. M. M. M. M.

Пронумеровано, проіндексовано
та скріплено, печаткою

Григорівська Т.Р.